

rantæne til efter sin ferie. Så det kritikpunkt hviler på et forkert grundlag.

Det er også forkert – og det er også noget af det, fru Jette Gottlieb gjorde sig skyldig i en fejl-opfattelse af – at når man havde været ledig i et år, sker der noget drastisk og noget voldsomt, og man bliver fjernet helt fra sit fagområde.

Det, der sker, er, at vi siger, at det arbejde, som den ledige umiddelbart kan varetage eller let kan opkvalificeres til, skal man også kunne formidles til, men at det i alle situationer skal være sådan, at arbejdsformidlingen altid skal formidle den, der har de bedste kvalifikationer til jobbet inden for det fagområde, inden for det erfaringsområde. Så der er altså ikke tale om et nedkvalificeringsinstrument, men snarere om et opkvalificeringsinstrument, for vi bryder os faktisk heller ikke om det, vi kalder gøgeungeeffekten.

Ifølge en undersøgelse, der blev offentliggjort i sidste uge, er der 50 pct. akademikere, der søreme går ud og tager f.eks. HK-arbejde både på lavere fagområder og til en lavere løn – og gør det helt frivilligt.

Så det, at man kan sige, at man måske også kan formidles til et lidt bredere område, er der vel ikke egentlig de store problemer i.

Det tredje punkt, som hr. Kaj Poulsen harceletter over i Det Fri Aktuelt, er, at der igennem satspuljen er sket en stor forvridning af anvendelsesområdet. Han mener, det er meget forferdeligt, at de selvstændige nu skal have nedsat deres a-kasse-bidrag til noget, der svarer til lønmodtagernes. Det synes jeg ikke. Og når jeg synes, det er en forvridning, hænger det ikke mindst sammen med, at der rent faktisk også sker noget godt for a-kasse-bidraget for dem, der er lønmodtagere, og dem, der er på overgangsydelse, og det er jo noget, som ikke mindst hr. Aage Frandsen kan tage sin del af æren for. Så det vil jeg gerne kvittere for.

Men det er nogle nuancer, som hr. Kaj Poulsen slet ikke får med i sine betragtninger, og det er derfor, jeg måske har svaret ham lidt præcist i dag.

Jeg er helt enig i, at det er rigtige job, vi arbejder efter at få flere og flere af, og i det omfang det overhovedet er muligt at få konverteret det, som hr. Aage Frandsen kalder beskæftigelse, til arbejde, gør vi det.

Det nye instrument, som arbejdsmarkedsrådene nu har fået, er faktisk noget, som kan udvikle sig. Jeg synes, det er godt, at vi i virkeligheden for første gang i historien har et arbejds-

markedspolitisk instrument, som vitterlig kan etablere rigtige job, og når det så oven i købet er inden for det område, som trænger allermost til nye og flere hænder, nemlig ældreområdet, så er det jo ikke så tosset endda.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved godt, det er mig selv, der har inddraget Kaj Poulsen i debatten. Det, jeg alene hænger på i denne forbindelse, er det, jeg citerede.

Jeg noterede også, at der var noget, jeg ikke ville citere for ikke at komme i konflikt med formanden, og jeg kan også nævne, at det sidste argument, som arbejdsministeren nævnte fra hr. Kaj Poulsens side, som var i Det Fri Aktuelt, ikke var gengivet i Politiken. Men de to første var der. Men jeg hæfter kun for det, jeg sagde heroppe, og kun for det citat, jeg tog ud.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 50: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Ret til udbetaling af ATP fra det fyldte 60. år for lønmodtagere, der har forladt arbejdsmarkedet).

Af Jes Lunde (SF) m.fl.

(Fremsat 16/11 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

SF's forslag går ud på, at ATP-pension skal kunne udbetales fra det fyldte tresindstyvende år, hvis en lønmodtager, der har forladt arbejdsmarkedet, ønsker det.

Det kommer næppe bag på forslagsstillerne, at det er noget, regeringen ikke kan gå med til. Vi har megen sympati for, at efterlønsmodtagere og førtidspensionister har rimelige vilkår, men det skal ske, uden at vi ødelægger deres økonomi som folkepensionister.

ATP kom til verden i forbindelse med helhedsløsningen i 1963 med det udtrykkelige formål at være en supplerende pensionsordning til folkepensionen; det vil sige, at ATP-pensionen skulle udbetales sammen med folkepensionen, hvilket tidligst kan ske fra det syvogtressindstyvende år.

Dette har altid været målsætningen for ATP-ordningen, og dette er blevet fastholdt gennem årene af de til enhver tid værende arbejdsministre. Når skiftende regeringer har holdt fast ved denne målsætning, skyldes det måske også, at ATP er et af de bedste eksempler på dansk trepartssamarbejde, den såkaldte danske model.

Arbejdsmarkedets parter har hele tiden holdt fast ved den oprindelige målsætning, og det er også sket denne gang i forbindelse med SF's forslag. Regeringen ville være meget betænkelig ved på denne måde så at sige at undergrave den danske model indefra.

Hertil kommer, at vi i disse år er ved at opbygge det fremtidige danske pensionssystem. Det er ingen hemmelighed, at der i de kommende årtier vil ske en voldsom vækst i antallet af pensionister. Det vil sætte vores pensionssystem på en hård prøve.

Fremtidens pensionssystem kommer til at bestå af tre søjler: folkepensionen, ATP og arbejdsmarkedspensionerne. Det er tvingende nødvendigt, at alle de tre ordninger kommer til at yde deres bidrag, hvis vi ikke skal sætte folkepensionisternes velfærd på spil.

Efter 30 år er ATP begyndt at betyde noget beløbsmæssigt. Og ATP vil i de kommende år kunne yde et væsentligt bidrag til folkepensionen. I den situation ville det være paradoksalt, hvis vi begyndte at undergrave ATP ved at udbetale den fra et langt tidligere tidspunkt, hvilket ville resultere i langt lavere ydelser.

Må jeg ikke minde om, at ATP jo er uafhængig af indkomstens størrelse, fordi bidragene beregnes på grundlag af arbejdstiden?

En reduktion af ATP-pensionen vil derfor gå forholds-mæssigt hårdest ud over de lavest lønnede. Jeg er ikke i tvivl om, at det umiddelbart er populært at foreslå, at efterlønsmodtagere og førtidspensionister kan få deres ATP her og nu. Det er der utvivlsomt mange mennesker som hellere vil, i stedet for at vente til de bliver 67 år. Hertil må jeg sige, at det er vores ansvar at sikre, at befolkningen har en tilstrækkelig forsørgelse i den egentlige pensionsalder. Den langsigtede danske pensionspolitik bygger på, at ATP nu kan løfte en væsentlig del af denne byrde. Hvis ATP-pensionens beløb sænkes væsentligt for store grupper, og ikke mindst grupper, som foreløbig ikke kan regne med, at arbejdsmarkedspensionerne vil yde et væsentligt bidrag til deres forsørgelse, vil det i de kommende årtier lægge et betydeligt pres på en udbygning af folkepensionen, hvad der sammen med det stigende antal folkepensionister vil betyde store statsfinansielle udgifter.

Lad mig i den forbindelse fremhæve, at det nu endelig er lykkedes at få dækket hele arbejdsmarkedet med arbejdsmarkedspensionsordninger. Disse er under opbygning i disse år, og også af den grund bør vi ikke nu begynde at ændre ved de basale forudsætninger. Forslaget her er et udtryk for en kortsigtet holdning. Statens pensionspolitik er et langsigtet projekt, som vi alle burde stå sammen om at få til at virke.

Efter disse mere generelle bemærkninger vil jeg godt anføre noget mere konkret om det foreliggende forslag.

Hvis man har været fuldt bidragydende medlem af ATP siden dens etablering i 1964, vil man i dag som 60-årig efter regulering af efterlønnen og fradrag for skat kunne få udbetalt omkring 100 kr. mere om måneden. Men da mange har haft huller i deres indbetaling af bidrag til ATP, vil de få udbetalt væsentlig mindre end disse 100 kr. om måneden, nemlig gennemsnitlig 50 kr. Disse tal skal sammenkobles med, at efterlønsmodtageren, der først får ATP-pension som 67-årig, vil have op til 600 kr. om måneden og gennemsnitlig godt 300 kr. Når jeg nævner regulering af efterlønnen, skyldes det, at ønsket om, at der ikke skal ske modregning af ATP, vil være et brud med de gældende regler om, at løbende arbejdsgiverfinansieret pension medfører fradrag i efterlønnen.

Ved at undtage ATP ville man åbne for ønsker om, at andre pensionsordninger heller ikke skulle medføre fradrag. Det er regeringens holdning, at der ikke skal skelnes mellem ATP-

udbetalinger og andre løbende pensionsudbetalinger.

Det er vist nogenlunde klart fremgået, at jeg på regeringens vegne afviser forslaget.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg må sige, at jeg synes, det er en helt uforståelig holdning, regeringen har i denne sag. Det drejer sig om, at folk, der, når de er 60 år, har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, f.eks. på efterløn, altså ærlig talt ikke kan forstå, at de skal vente 7 år på at få deres egne penge. De har selv i løbet af et langt arbejdsliv indbetalt til ATP, og de kan ikke få lov til at få pengene, selv om de har forladt arbejdsmarkedet. Det synes jeg er et urimeligt formynderi over for de mennesker.

Når jeg vælger at tage ordet nu, er det, fordi arbejdsministeren i sine regnestykker går ud fra, at man skal trække i efterlønnen, når folk får udbetalt ATP, men det skal man da selvfølgelig ikke. Det fremgår da også af den bekendtgørelse, der er for området, hvor udbetalingerne fra ATP er i et kapitel over de ting, der ikke skal modregnes. Nu siger arbejdsministeren så, at hun vælger at fortolke det anderledes; det kan man også diskutere. Arbejdsministeren siger, at der generelt sker modregning for pensioner med løbende udbetaling, men sagens kerne er, at det ligger i arbejdsministerens hånd. Det er arbejdsministeren, der selv har lavet disse regler, og det er arbejdsministeren, der kan ændre dem igen.

Den måde, som Folketinget har udformet loven på, er alene, at arbejdsministeren har en bemyndigelse til at lave disse regler, og når vi får det problem her, er det, fordi arbejdsministeren vælger at administrere imod efterlønsmodtagerne. Jeg synes, det er utroligt, at en socialdemokratisk minister vælger at administrere sådan, at der skal tages penge fra efterlønsmodtagerne. Det havde jeg dog ikke ventet. Problemet kan løses ved, at Folketinget i tilknytning til dette lovforslag om ATP laver en paragraf, der helt klart fastslår, at der selvfølgelig ikke skal ske modregning i efterløn. Det ville dog være meningsløst at tage pengene fra nogle af de mennesker, der har de laveste indkomster i vort samfund.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Arbejdsministeren vælger at administrere til fordel for kommende folkepensionister, så de

får et forsørgelsesgrundlag, som er rimeligt. Baggrunden for den fortolkning er, at hvis det her skulle blive vedtaget, hvad ... nogen forbyrde, er det klart, at der må gælde den samme betragtning, når det drejer sig om en løbende udbetaling fra ATP, som når der er tale om andre pensionsydelse, der er til løbende udbetaling; ellers ville der jo være en klar skævvridning imellem ATP-udbetalinger og andre pensionsudbetalinger. Jeg vælger altså at administrere på den måde, og baggrunden for regeringens afvisning af det her har også været, at vi faktisk ikke synes, at folkepensionisternes levevilkår skal forringes. Vi så gerne, de blev forbedret, og det gør de ved den opbygning og udbygning af arbejdsmarkedspensionerne, som er i fuld gang på det danske arbejdsmarked.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er forfærdelig ked af, at ministeren ikke sagde rent ud, hvad det var, ministeren mente. Ministeren sagde, at det jo alligevel ikke ville kunne lade sig gøre, fordi – og det var det, ministeren ikke turde sige, for så blev det jo nedskrevet – der rent faktisk er lavet forlig, der går ind under finanslovforliget, som har bevirket, at der vil komme to partier og sige, at de alligevel ikke kan stemme for, på trods af at vi alle sammen ved, at både Venstre og De Konservative netop har været fortalere for det her forslag. Det er altså ikke nogen hemmelighed. Pressen har længe vidst, at der er to partier, der pludselig har skiftet mening. Nu går de ikke ind for det, fordi man altså har lavet et forlig. Jeg ved ikke, om det har noget med de to andre forslag at gøre, eller hvori det ligger.

Men jeg var også interesseret i at høre, at ministeren altså mener, at hun og regeringen er bedst til at bestemme, hvornår folk selv må bruge deres egne penge. Pengene skal have lov til at blive i ATP-fonden, helst til man er død og begravet, og så kan de bare blive overført til de næste generationer eller noget lignende. Jeg synes, det lugter langt væk af formynderi i stedet for at give folk en chance for selv at bestemme.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Lad mig først sige til fru Annette Just, at jeg også har hørt nogle rygter i løbet af dagen, men jeg nægter at tro på dem, indtil jeg har hørt talerne her ved førstebehandlingen. Jeg nægter indtil videre at tro på, at der er nogen, der løber fra en klart indgået aftale.

Grunden til, at jeg tog ordet for en kort bemærkning, var, at jeg ville sige til arbejdsministeren, at der jo ikke er en eneste folkepensionist, der får det bedre af, at arbejdsministeren vælger at modregne hos efterlønsmodtagere, der får udbetalt ATP. De penge går jo ikke til folkepensionisterne. Det er bare en administration imod efterlønsmodtagerne, og jeg synes, det er ufatteligt, at en socialdemokratisk regering fører sådan en politik.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nu skal hr. Jes Lunde jo passe på, at han ikke blander tingene for kreativt sammen.

Det er oplagt, at for den enkelte person, der har indbetalt til ATP på det lovgrundlag, der er i dag, hvor ATP er til udbetaling efter det 67. år, vil der, hvis man åbner for, at man allerede kan begynde at trække på opsparingen, fra man er 60 år, selvsagt være mindre tilbage, når man er 67. Det sammenholdt med, at pensionisterne faktisk også har nogle forventninger om et godt liv med nogle forbrugsmuligheder, og sammenholdt med, at der bliver flere og flere pensionister, vil selvfølgelig udøve et pres på det offentlige pensionssystem med øgede udgifter til følge og forventninger om forbedringer, som vi herindefra skal finansiere, men som vi måske ikke kan honorere.

Derfor synes vi faktisk, at forslaget her er ualmindelig uegnet til at fastholde den fremtidige pensionspolitik, som tegner sig, nemlig en kombination af folkepensionens grundbeløb, af folkepensionens tillæg, hvis man ikke har arbejdsmarkedspensioner, der er store nok, af ATP og af de arbejdsmarkedspensioner, som nu er ved at blive opbygget, men jeg vil godt erkende, at det er et populært og et populistisk forslag, men det gør det ikke bedre.

Formanden:

Hr. Poul Erik Dyrlund som ordfører.

Poul Erik Dyrlund (S):

Personlig blev jeg noget overrasket over at se det her forslag fra SF, som nu foreslår, at efterlønnere og førtidspensionister skal have mulighed for at få udbetalt tillægspension fra den dag, de fylder 60 år.

Jeg vil sige med det samme, at den socialdemokratiske gruppe synes, forslaget er en utrolig dårlig idé, og vi kan ikke støtte det, selv om jeg vil erkende, at der dog er den formildende omstændighed, at det skal være frivilligt, om man vil hæve ATP-bidraget.

Jeg synes, at SF med fremsættelsen af dette forslag overser en række væsentlige faktorer. Netop ATP-loven er jo et af de allerbedste eksempler på det danske trepartssamarbejde, den danske model, nogle bruger vendingen den nordiske model, altså disse modeller og det samarbejdsmonter, som vi er så stolte af. Hvordan er det nu med de andre to parter i den trekant, nemlig arbejdsmarkedets parter? Så vidt jeg kan konstatere, er både LO og Dansk Arbejdsgiverforening imod de tanker, der er indeholdt i forslaget. Har SF overset det?

Jeg er enig med arbejdsministeren i, at forslaget vil undergrave den danske model indefra, og at vi politikere nu begynder at pille ved en treparts-løsning. ATP har altid været tænkt som et supplement til folkepensionen, og den tanke agter den socialdemokratiske gruppe ikke at bryde med, selv om det kunne være fristende at give efterlønnere og førtidspensionister en hånds-rækning.

Men netop her er vi jo inde på noget centralt, for hvad er det for en hånds-rækning, SF så tilbyder? SF glemmer i bemærkningerne at gøre opmærksom på, at der bliver tale om en meget beskedent nettoudbetaling netop sammenlignet med den udbetaling, man vil opnå ved 67-årsalderen. En 60-årig såkaldt gennemsnitsperson vil få udbetalt ca. 4.100 kr. brutto årlig eller 170 kr. om måneden. SF overser fuldstændig, at efterløn er en arbejdsmarkedsforanstaltning og ikke nogen pension. Det er en tilbagetrækningsmulighed fra arbejdsmarkedet endda med mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, hvis man har lyst, og det er der i øvrigt nogle der benytter sig af.

Der er altså en tæt sammenhæng mellem ydelsesniveauet på efterløn og arbejdsløshedsdagpengene. Fælles for disse ydelser er, at hvis der oppebæres andre løbende indkomster end efterlønnen eller dagpengene, skal der ske modregning. Det overser SF helt med sit forslag. Jeg tillader mig at gætte på SF's svar på denne kendsgerning. Der skal ikke ske modregning i efterlønnen, har vi jo hørt allerede, men hvad så med andre pensionsordninger eller tilskudsordninger af en eller anden art, der udbetales løbende? Enhver vil med rette kunne sige, at når der ikke skal ske modregning af ATP, skal der heller ikke ske modregning i min pension/ydelse, og det ville få uoverskuelige konsekvenser for det solidariske princip både i efterløns- og dagpengeudbetalingerne.

Jeg møder ofte på min vej efterlønnere, der

ønsker deres situation forbedret, og der bliver fremført utrolig mange argumenter herfor. Jeg er dog ikke tidligere blevet præsenteret for kravet om udbetaling af ATP og derfor min overraskelse. SF's forslag om udbetaling af ATP er et uhyre kortsigtet forslag, som ikke engang er den store økonomiske gevinst for den enkelte, for det viser tallene jo.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Lad mig først sige, at jeg er helt på det rene med, at hvis man vil have udbetalt sin ATP, fra man er 60 år og i alle de år, man så har tilbage af sit liv, er det beløb, man kan få om året, selvfølgelig mindre, end hvis man kun skal have det i den kortere periode, fra man er 67, og til livet er slut; det er logik. Men stadig væk drejer det sig altså ved et fuldt ATP-bidrag om 7.300 kr. brutto om året, hvis man vælger det som 60-årig, og 14.100 kr., hvis man vælger at vente, til man er 67. Der er altså mange mennesker, måske især blandt dem på efterløn, som har haft et hårdt arbejdsliv, og som spørger sig selv, om de bliver 67 år. De vil faktisk gerne have deres penge, når de bliver 60.

Da jeg kan forstå, at hr. Poul Erik Dyrlund ikke har hørt ønsket, vil jeg da opfordre de mennesker, der lytter til denne debat, til at henvende sig til hr. Poul Erik Dyrlund; jeg får altså ganske mange henvendelser om det. Når hr. Poul Erik Dyrlund er overrasket over, at SF foreslår det, kan jeg referere til, at vi såmænd også i 1984 foreslog det, så det er ikke et nyt SF-standpunkt, at vi ønsker disse penge udbetalt.

Så sagde hr. Poul Erik Dyrlund, at SF havde overset, at LO og DA var imod det. Det er vi ærlig talt fuldstændig fløjtende ligeglade med, det drejer sig jo om folks egne penge. Disse efterlønsmodtagere har selv indbetalt disse penge, så vi synes ærlig talt, at det er dem, der skal afgøre, om de vil have pengene udbetalt, og ikke LO og DA, men det er jo en holdningsforskel, man kan have. Jeg er ikke i tvivl om, at man har fået det svar i LO og DA, at de ikke vil have, at man ændrer i det regelsystem, som de har opbygget på et eller andet tidspunkt, men jeg synes, at vi på dette område skulle lytte en lille smule mere til folk, og for min skyld kan man gerne lave en urafstemning blandt efterlønsmodtagerne om, hvorvidt de vil have mulighed for at få pengene udbetalt som foreslået. Det er dog 113.000 mennesker, man kunne spørge direkte. Det er lidt flere, end der sidder i LO's forretningsudvalg.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Til hr. Jes Lunde: Nu er det jo sådan med tal, at dem kan man altså jonglere med, som det nu passer bedst ind i ens eget kram.

Kendsgerningen er jo, at efter de opgørelser, der kommer fra ATP, vil gennemsnitsefterlønspersonen få udbetalt 4.100 kr. om året brutto, og når vi regner skat fra og modregner i efterlønnen, er der 50-60 kr. tilbage. Det er det, SF tilbyder disse personer.

Så vil jeg i øvrigt godt sige, at jeg er meget, meget overrasket over de udtalelser, som hr. Jes Lunde fremsætter her, om arbejdsmarkedsparternes rolle i det.

Jeg har altid hørt SF argumentere for netop det aftalesystem, vi har, og argumenterne er blevet brugt i en masse andre sammenhænge. F.eks. i EU-diskussionerne og alle andre steder, hvor SF har haft mulighed for at føre sig frem, har man fremhævet »den danske model« og »den nordiske model«. Man har benyttet hver evig eneste lejlighed til det, og nu kommer SF og siger, at de er fløjtende ligeglade med den danske model, den nordiske model, som de jo i alle andre sammenhænge er stolt af.

Jeg tror, at dette handler lidt om at argumentere, så man kan få hatten til at passe; det lyder sådan.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg tror mere, det er hr. Dyrlund, der er i gang med at argumentere sådan, at hatten kan passe.

Jeg har ikke sagt, at SF forkaster aftalesystemet. Overhovedet ikke. Vi synes, at det danske aftalesystem er utrolig vigtigt at basere sig på. Vi synes, at det er meget vigtigt, at der i overenskomstsammenhæng er frie forhandlinger, så parterne frit kan fastsætte lønnen.

Det er vi til enhver tid tilhængere af. Men det er jo ikke det samme, som at vi på et område, hvor der er lovgivet, ATP-loven, ikke kan give folk, der er over 60 år og har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, mulighed for selv at bestemme, om de vil starte med at have deres ATP på det tidspunkt, eller de vil vente 7 år mere. Det er ikke det samme som at ville forkaste hele det danske aftalesystem.

Jeg siger bare, at vi ikke vil deponere vores holdning på sådan nogle områder hos hverken LO eller DA. Vi forbeholder os ret til som folketingsmedlemmer at forholde os frit til sådan noget, og når vi ved, at der er et kraftigt ønske

blandt efterlønsmodtagere om at få udbetalt deres ATP tidligere, synes vi, det er et ønske, der skal imødekommes af Folketinget.

Formanden:

Fru Annette Just for en kort bemærkning, herefter hr. Poul Erik Dyrland, og så går vi til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Når hr. Poul Erik Dyrland nu pludselig siger, at dette også var en idé i den tidligere EU-debat, må jeg altså hoppe op og spørge, hvad det her dog er for noget.

Jeg erindrer ikke et eneste møde, hvor ATP var et argument for, at vi skulle stemme for EU. Jeg erindrer ikke et eneste ord i nogen af alle de mange og lange debatter, vi har haft om den sag, at ATP blev nævnt i så meget som en parentes.

Enten har hr. Poul Erik Dyrland overhovedet ikke været til nogen af EU-debatterne, eller også har han lukket ørerne og kun lyttet til sig selv.

Jeg mener stadig væk, at det må være en ret for folk at bruge deres egne penge, og det er det, det her drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det er pudsigt nok, at fru Annette Just nævnte det med ørerne, for jeg nævnte overhovedet ikke ATP i sammenhæng med EU-debatten.

Det, jeg sagde, var, at SF i debatterne, også om EU, ofte har argumenteret for »den nordiske model«, »den danske model«, altså for aftalesystemet. Det var præcis det, jeg sagde før; jeg nævnte ikke med et eneste ord ATP i den sammenhæng.

Nu er det jo sådan, vil jeg sige til hr. Jes Lunde, at når jeg lægger vægt på, at også arbejdsmarkedsparterne spiller en rolle her, er det ud fra den udtrykkelige forudsætning om treklangen, og når arbejdsmarkedets parter er med i dette her, er det, fordi der er tale om en opsparingsordning til pensionstiden.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Den enkelte borgers relation til hele ATP-systemet er et spørgsmål, som i flere sammenhænge har Venstres opmærksomhed og bevågenhed. Vi så f.eks. meget gerne en friere pensionsopsparing, hvor den enkelte lønmodtager frit kunne placere sine ATP-bidrag og dermed altså

placere sin opsparing i den pensionskasse, hvis investeringsprofil bedst matchede egne ønsker, egne holdninger, miljørigtige investeringer, eller hvad det nu måtte være. Så det er klart, at ethvert forslag, der på den måde giver den enkelte større råderet over vedkommendes ATP-opsparing, vil have vores umiddelbare positive interesse.

Forslaget fra SF, som vi har til behandling her i dag, er dog af en anden karakter, for det går ikke ud på at tilføje den enkelte denne ekstra frihedsgrad i forhold til ATP, som jeg netop har omtalt, men derimod går forslaget ud på, som det jo er alle bekendt, at udbetale ATP-pension fra det fyldte 60. år, hvis en lønmodtager, der har forladt arbejdsmarkedet, selv ønsker det.

I den udformning, som forslaget foreligger i her til første behandling i dag, er det dog en mulighed, som er mere formel end reel, for de gældende regler for efterløn betyder, at der som hovedregel skal ske fradrag i efterlønnen for løbende udbetaling af pension. For et gennemsnitligt 60-årigt ATP-medlem vil forslaget derfor kun give et månedligt nettoprovenu efter skat på 56 kr. mod 329 kr., hvis ATP-pensionen først udbetales, når folkepensionsalderen indtræder.

Det nævner jeg ikke for at stå her og afvise forslaget ud fra sådan nogle formynderiske grunde, som jeg næsten kunne høre at arbejdsministeren antydede. Vi tror faktisk godt, at den enkelte lønmodtager selv vil være i stand til at kunne indse, at det ville få en konsekvens, når man nåede alderen for folkepension, hvis man havde besluttet allerede at hæve pengene som 60-årig. Vi tror faktisk på det enkelte menneske, og at der også uden for denne sal findes både omtanke og intelligens. Jeg nævner det, for hvis forslaget skal have et reelt indhold, må man altså vurdere de gældende fradragregler nærmere, ellers bliver forslaget rent pjat.

Her er det så, at der opstår et stort problem, for vi er i Venstre nervøse for, om man kan forbeholde en eventuel undtagelse for ATP-pension alene. Hvad med de andre arbejdsmarkedspensioner? Skal de så ikke også kunne udbetales uden fradrag? De spørgsmål fører uvægerligt til det, som jeg betragter som kerneproblemet ved forslaget, hvor positivt det end ved første øjekast tager sig ud, nemlig spørgsmålet om, hvordan det vil påvirke tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet. Hvor mange flere vil vælge at gå på efterløn, når de økonomiske muligheder nu bliver mere fordelagtige? Det spørgs-

mål stiller vi os selv, og svaret på det vil have stor betydning for vores stillingtagen til lovfor-slaget.

I dag er der ca. 120.000 efterlønsmodtagere. Forøges det antal som følge af de mere gunstige økonomiske vilkår med bare f.eks. 5-7 pct., altså 6.000-8.000 efterlønsmodtagere, vil det belaste statens finanser med over 1 mia. kr. årligt. Alene af den grund er tilbagetrækningsspørgsmålet centralt, men det er det også af andre grunde. Vi oplever jo i øjeblikket meget glædeligt en stigende beskæftigelse, og selv om der naturligvis er en stor arbejdsreserve i den alt for lange arbejds-løsheds-skø, kan vi meget vel meget hurtigt komme i situationer med flaskehalsproblemer. Det er et arbejdsmarkedspolitisk problem, som selvfølgelig hænger sammen med hele diskussionen om, hvor høj strukturarbejds-løsheden er, men det er da også en diskussion, der hænger sammen med spørgsmålet om befolkningens sammensætning og pensionsalder.

Vi vil jo i de kommende år opleve, hvordan den andel af befolkningen, der er i den arbejds-duelige alder, falder relativt, der bliver flere og flere, der skal forsørges, og færre og færre til at hente pengene hjem. Det er så i det perspektiv, vi stiller os selv spørgsmålet, om vi i en tid, hvor efterspørgslen efter arbejdskraft stiger, og hvor arbejdsstyrken, når man ser på den demografiske udvikling, reduceres over tid, skal skabe en yderligere motivation til tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Det vil vi ikke være særlig tilbøjelige til.

Venstre kan derfor ikke umiddelbart give sin tilslutning til forslaget; vi er stærkt reserveret.

Pia Christmas-Møller (KF):

Forslaget går ud på at give alle 60-årige lønmodtagere, der har forladt arbejdsmarkedet, mulighed for at få udbetalt deres ATP. Det er både tiltalende og noget overraskende, at netop SF vil give folk mere valgfrihed og råderet. Det er jo to principper, som vi i Det Konservative Folkeparti lægger utrolig stor vægt på.

Det er derfor ikke nogen tilfældighed, at det netop er os, der i en årrække har kæmpet for at give folk råderet over deres penge i Lønmodtagernes Dyrtdidsfond. For et par år siden lykkedes det os at komme igennem med en frigivelse for de 60-årige.

Siden har vi søgt at komme endnu længere, men vi er foreløbig blevet standset af en massiv socialdemokratisk betonmur. Den mur vil vi fortsat banke løs på, og det lige til der går hul.

Men hvor er SF henne i den kamp? Hvor er SF's ønsker om råderet og valgfrihed henne i den sag?

Som nogle vil huske, blev LD stiftet som en pengetank, der skulle tage vare på lønmodtagernes dyrtidsportioner til bedre tider, fordi skiftende socialdemokratiske regeringer i 1970'erne ikke mente, at der var råd til at udbetale dem. ATP har derimod en helt anden baggrund og blev stiftet med et helt andet formål. Formålet var at sikre folk et supplement til folkepensionen i form af livsvarige, løbende udbetalinger fra folkepensionsalderen.

Vi har i den konservative gruppe overvejet SF's forslag meget nøje og grundigt. Umiddelbart var ideen besnærende, men i takt med, at vi har fået sagen og forslagets konsekvenser bedre belyst, er vi blevet stærkt bekymrede for de langtrækkende konsekvenser.

Vi er faktisk nået til den konklusion, at de kortsigtede fordele for visse 60-årige slet ikke kan måle sig med de langsigtede problemer for folkepensionisterne. Vi er nået til den konklusion, at forslaget fører pensionsudviklingen i den forkerte retning på to afgørende punkter, nemlig når det drejer sig om at sikre fremtidige folkepensionister en anstændig pensionsdækning, og når det drejer sig om udviklingen i den generelle pensionsalder.

Hvordan nu det? Det sidste først. Det bliver med forslaget mere attraktivt at forlade arbejdsmarkedet som 60-årig for at gå på fuld efterløn. Det vil uvilkårligt ske på bekostning af interessen for en gradvis tilbagetrækning via f.eks. den nye delefterlønsordning, som vi fra konservativ side er meget glade for.

Jeg forstår, at det er en ikke uvæsentlig del af SF's formål at forbedre økonomien for folk på fuld efterløn. På det punkt har det vist sig, at forslaget ikke lever op til målet. Jeg har forstået, at SF er parat med et ændringsforslag, som skal sikre, at ATP'en ikke bliver modregnet i efterlønnen.

Det rejser jo så en stribe nye problemer. For hvad så med alle andre pensionsordninger? Hvorfor skal de ikke også undtages? Og hvad bliver så ikke konsekvenserne af en sådan model rent økonomisk og pensionspolitisk?

I dag har vi en generel folkepensionsalder på 67 år, men det er ikke noget særlig præcist udtryk for, hvornår folk rent faktisk går på pension. Den gennemsnitlige pensionsalder i Danmark er således 61 år. Man må spørge sig selv, om der virkelig er et stort behov for at gennem-

føre nye incitamentter til at få pensionsalderen endnu længere ned. Er det i virkeligheden ikke det modsatte, der er behov for, nemlig en mere fleksibel pensionsalder, som også kan gå op og ikke kun ned?

Vi ved, at der i de kommende årtier bliver mange flere ældre, og at de grundet stigende sundhed m.v. lever længere, vi ved, at der bliver færre erhvervsaktive, og vi ved også, at netop i denne udvikling gemmer sig kimen til et stort forsørgerproblem på den anden side af årtusindskiftet.

Det fører mig over til det andet hovedproblem i forslaget, som går på mulighederne for at sikre fremtidens pensionister en anstændig pensionsdækning.

Sagen er jo, at i det omfang folk vil gøre brug af muligheden for at få udbetalt ATP allerede fra 60-års-alderen, vil den være mindre, den dag de bliver folkepensionister. Nedgangen fra efterløn til folkepension vil blive endnu mere dramatisk, end den er i dag, og det vil alt andet lige medføre et stigende krav om større folkepension, og det er et krav, som det offentlige vil have mere end svært ved at imødekomme. Det vil forværre et kommende problem, som i forvejen vil sætte det politiske system på en prøve.

De supplerende pensionsopsparinger til folkepensionen skal styrkes og ikke svækkes, hvis vi skal undgå alt for store spændinger og forsørgerproblemer blandt fremtidens pensionister.

Vi har taget fat på opbygningen af arbejdsmarkedspensioner, men det tager tid, og de skal udbygges. Det er først i de seneste år, at indbetalingerne til ATP er begyndt at ligne lidt, og det varer længe, før det rigtig kan mærkes på udbetalingerne.

Siden SF fremkom med dette forslag, har vi fået de savnede oplysninger om de beløbsmæssige virkninger, og de taler deres eget tydelige sprog. Et gennemsnitligt 60-årigt ATP-medlem vil i dag kunne få omkring 170 kr. udbetalt om måneden. Venter den pågældende til det 67. år, vil beløbet være mellem 2 og 3 gange så stort. I dag er tallene små, men det ved vi at de ikke vil blive ved med at være – tværtimod. Det er altså i sig selv et forhold, vi skal tage ad notam.

I Det Konservative Folkeparti mener vi, at det er bydende nødvendigt, at et bredt flertal får formuleret en bevidst, sammenhængende og frem for alt langsigtet pensionspolitik. Det er fundamentalt, hvis det skal lykkes os at sikre de kommende generationer af pensionister, og det skal lykkes.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Da SF's forslag om, at efterlønsmodtagerne kan få lov til at få deres ATP, blev fremlagt, var meldingerne fra Venstre og De Konservative helt klare: Vi støtter det, vi er med. Det var ordene for 3 uger siden. I dag mener man det modsatte. I dag løber man fra de løfter, man dengang gav til efterlønsmodtagere og førtidspensionister over 60 år. Det synes jeg er skammeligt. Det synes jeg er politik, når den er værst, når man ikke lever op til de løfter, man selv har afgivet.

Jeg vil gerne sige, at jeg har svært ved at frigøre mig fra de rygter, som løber her i huset om, at det er en aftale, man har indgået i forbindelse med finanslovforliget, at Venstre og De Konservative dér er blevet truet af regeringen til her at stemme imod deres egen overbevisning. Jeg synes, det er sørgeligt, at man har gjort det – ikke så meget for SF, for vi kender jo vilkårene herinde, men for de 113.000 efterlønsmodtagere og for de mange førtidspensionister, som kunne have brugt denne mulighed for at få deres ATP på et tidligere tidspunkt – at man har lavet sådanne aftaler, eller hvad der nu ligger bag, i alt fald at De Konservative og Venstre nu vælger at stemme imod deres egen politik og stemme imod de løfter, de selv har givet for kun 3 uger siden. Det er første gang, at jeg i de 11 år, jeg har været herinde, har været ude for, at der er nogle, der gør det modsatte af det, de har aftalt med mig, men det skal man åbenbart også opleve. Jeg synes egentlig, at vi herinde har en forpligtelse til at lade være med den slags, for det er den slags, der giver politikerlede.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg synes, der er al mulig grund til at udtrykke tilfredshed med, at både Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser at støtte SF's forslag. Jeg lyttede meget til hr. Lars Løkke Rasmussens indlæg, og i den anledning har jeg et spørgsmål:

Forstod jeg indlægget korrekt, når jeg hørte, at Venstre ved først givne lejlighed vil være parat til at støtte tanken om, at den enkelte person skal have mulighed for at trække sin ATP-opsparing ud af ATP-fonden?

Når jeg spørger, hænger det selvfølgelig sammen med, at jeg tror, at arbejdsmarkedets parter her forud for overenskomstforhandlingerne vil have megen interesse i at høre Venstres holdning til dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det var jo stærke ord, hr. Jes Lunde kom med: Løftebrud både i forhold til et politisk parti, nemlig SF, og i forhold til landets pensionister! Jeg føler ikke, at det er en korrekt beskrivelse af hændelsesforløbet. Jeg er nødt til at sige til hr. Jes Lunde, at der er en god grund til, at lovgivningsarbejdet i Folketinget er bygget op omkring tre lovbehandlinger, at der er en god grund til at holde fast ved, at det er utrolig vigtigt, at man får belyst beslutningsgrundlaget godt og grundigt, inden man træffer de endelige beslutninger.

Jeg har personlig talt med hr. Jes Lunde i forbindelse med hr. Jes Lundes overvejelser om at fremsætte dette lovforslag, og jeg bad hr. Jes Lunde fortælle mig, hvilke økonomiske konsekvenser forslaget ville have, og jeg bad hr. Jes Lunde give mig de forholdsmæssige tal for ATP-udbetalingerne til de 67-årige. Jeg fik ikke umiddelbart svar på spørgsmålene, men tilsagn om, at det ville komme senere. Det har vi så fået senere, og dette talmateriale har altså gjort et stort indtryk på os i den konservative gruppe.

Det er korrekt, at den dag hr. Jes Lunde fremsatte lovforslaget, var han meget hurtig til at gå til pressen, til medierne, med forslaget, og så bliver andre partier jo afæsket deres holdning til det, og det er korrekt, at vi tog positivt imod forslaget fra konservativ side. Men det forhindrer jo ikke, at vi stadig væk har en stærk forpligtelse til at holde os seriøst til indholdet og konsekvenserne af et sådant lovforslag. Jeg har også i mit ordførerindlæg sagt, at vi synes, det umiddelbart lød besnærende. Men vi har måttet konstatere, at når vi gik det efter i sømmene, var det ikke en farbar vej.

Hr. Jes Lunde havde jo heller ikke selv gjort hjemmearbejdet fuldstændig færdigt, inden lovforslaget blev fremsat. Hr. Jes Lunde mener jo selv, at lovforslaget er pivende ligegyldigt, hvis ikke et ændringsforslag, som indebærer, at der ikke bliver foretaget modregning i efterlønnen, bliver vedtaget. Og alene det ændringsforslag medfører jo en stribe konsekvenser for andre arbejdsmarkedspensioner.

Så jeg synes nok, det var meget stærke ord, vi fik fra SF for et øjeblik siden, og jeg tror ikke, SF for alvor mener, at vi her i Folketinget skal gennemføre lovsjusk.

Formanden:

Så er det hr. Lars Løkke Rasmussen og så hr. Jes

Lunde, begge for en kort bemærkning. Dernæst fru Annette Just som ordfører.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg føler mig også foranlediget til at tage ordet efter hr. Jes Lundes stærke angreb på også mit parti, og jeg kan i det store hele henholde mig til det, som den konservative ordfører har sagt. Det er korrekt – og sådan udtrykte jeg det også i mit første indlæg – at vi i Venstre har været positive over for de tanker, der ligger bag lovforslaget fra SF, og det har vi naturligvis været, fordi vi er at finde alle steder, hvor der er en mulighed for at forhøje den enkeltes grad af frihed. Men hr. Jes Lunde må også indrømme, at på det tidspunkt, hvor forslaget blev fremsat, var det ikke gennemanalyseret eller gennemarbejdet. Og at det forholder sig sådan, sandsynliggøres jo af, at hr. Jes Lunde allerede her i dag har bebudet, at det bliver nødvendigt at stille et ændringsforslag til SF's eget lovforslag. Det viser jo med al tydelighed, at ikke alt har været tænkt igennem og undersøgt på det tidspunkt, hvor forslaget blev fremsat.

Så skal jeg også benytte lejligheden til at sige, at på trods af at både hr. Jes Lunde og fru Annette Just fra Folketingets talerstol har insinueret – med skiftende betoning, men dog begge to – at der her skulle være tale om, at der i nattens mulm og mørke er indgået et hemmeligt broderskab eller en hemmelig aftale mellem Venstre og Det Konservative Folkeparti på den ene side og regeringen på den anden side, må jeg på det bestemteste afvise det. Vi tænker selv. Og vi har tænkt de tanker, som jeg har redegjort for.

Det bringer mig så til at sige til hr. Poul Erik Dyrland, at tanken om at give den enkelte lønmodtager frihed til i højere grad selv at bestemme, hvor vedkommende vil placere sin pensionsopsparing, er ikke nogen ny tanke. Det, der er det væsentlige for os, og det, der er det væsentlige for arbejdsmarkedets parter, er selvfølgelig at sikre en pensionsopsparing.

Det er dér, vi har et ansvar, men vi må da tro på, at det enkelte menneske godt kan forvalte sit ansvar selv og placere midlerne dér, hvor vedkommende, når alting er vejet sammen – udsigten til afkast, investeringsprofit m.v. – synes, at han eller hun får mest for pengene.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg er helt enig med fru Pia Christmas-Møller i,

at lovforslaget skal have en seriøs og grundig behandling her i Folketinget. Vi har tre behandlinger til at gøre det. Det er jo også dér, vi f.eks. har fundet ud af, at vi bliver nødt til at lave et ændringsforslag, fordi arbejdsministeren vælger at administrere stik imod efterlønsmodtagernes interesser. Det havde vi ikke forestillet os. Det ved vi nu, og så må vi lave et ændringsforslag, der samler den situation op.

Men det ændrer jo ikke ved, at det er Venstre og De Konservative, der fuldstændig af egen vilje, da forslaget blev fremsat, valgte at gå til pressen og støtte det og på det tidspunkt valgte klart at sige: Vi er med på forslaget. Det er jo ikke mig, der har forlangt det.

Partierne kunne jo bare vente med at tage stilling til førstebehandlingen og sige: Vi vil gerne se på det, vi vil gerne regne på det. Det kunne de bare have sagt, så havde de jo ikke været i nogen klemme i dag. Det er disse partier, der selv af egen fri vilje bastant har sagt: Vi er med. Punktum.

Derfor har Venstre og De Konservative et problem i dag, for de løber fra nogle løfter, de har givet. Det er ikke mit problem, det er disse partiers problem, og det er desværre også efterlønsmodtagernes problem, for det er dem, der bliver snydt for den mulighed.

Annette Just (FP):

Jeg tror, den rette måde at starte denne debat på er ved at ønske ministeren tillykke med, at det er lykkedes at lave et forlig med Venstre og De Konservative, således at Venstre og De Konservative går stik imod, hvad de i virkeligheden gerne ville, og så beklage over for Venstre og De Konservative, at arbejdsministeren ikke har et lige så godt pokerfjæs, som ordførerne for Venstre og De Konservative har. For der var ingen tvivl om, hvad der skete, da vi hørte Venstres ordførertale som den første. Da var den hjemme! Og jeg forstår godt regeringen, for der ville have været et klart flertal uden om regeringen, hvis Venstre og De Konservative havde holdt fast.

Så vil jeg gå tilbage til selve forslaget. Som jeg vist allerede er kommet til at sige, mener jeg, at det er et skridt i den rigtige retning. Fremskridtspartiet så helst, at ATP simpelt hen blev ophævet. Vi plejer at kalde det – og har gjort det ved tidligere lejligheder – alle tiders pjat. Folk indbetaler penge – eller rettere sagt: de får dem skrabet ind, så der er ikke nogen mulighed for at undgå at indbetale til ATP – og når de engang

bliver 67, får de så et par håndører udleveret, som på daværende tidspunkt ikke kan bruges til noget som helst fornuftigt.

Det viser tallene også ganske tydeligt. Ministeren hjalp os ligefrem ved at sige, hvor lidt det er, man reelt får ud af det, man har indbetalt i 30 år, i det eksempel, som ministeren kom med.

Fremskridtspartiet går ind for og ville helst have haft, at vi havde ophævet ATP, og at folk fik udbetalt pengene, således at de kunne blive investeret andre steder til en bedre forrentning, og således at det var op til den enkeltes personlige frihed. Jeg ved godt, at jeg er nødt til at sige det helt klart og tydeligt, for det er et fremmedord for arbejdsministeren – derom ingen tvivl! Valgfrihed og råderet over egen formue er også fremmedord for arbejdsministeren. Men jeg troede for så vidt ikke, at det helt var fremmedord for Venstre og De Konservative.

Derfor er det beklageligt, at vi endog ikke kan få de to borgerlige partier med til den lille liberalisering, som ligger i dette forslag. Jeg håber på, at de to partier under udvalgsbehandlingen vil komme mere til fornuft og se, at det dog er et lille skridt i den rigtige retning. Hvis det kunne lade sig gøre, ville der faktisk være et pænt flertal, og så kunne vi få det gennemført, og så kunne vi også få andre ting, som er lige så vigtige, om ikke vigtigere, igennem på ATP-området. Her tænker jeg selvfølgelig på, at der er et stort behov for en demokratisering af ATP-området af styringen af det, og også af Lønmodtagernes Dyrtdisfond.

Det håber jeg i hvert fald at vi fire partier kunne blive enige om at gøre, om ikke før så lige i begyndelsen af det nye år.

(Kort bemærkning).

Lars Løkke Rasmussen (V):

Når jeg tager ordet, er det, fordi fru Annette Just nu gentager sine insinuationer om, at der skulle være indgået en aftale, og nu henvises der til ministerens ansigtsudtryk under mit indlæg. Dertil må jeg sige, at jeg ikke er ansvarlig for ministerens ansigtsudtryk. Det ansvar ønsker jeg ikke at påtage mig. Det tror jeg ministeren vil kunne bekræfte.

Vi medvirker gerne til – sammen med de partier, der måtte ønske det – at diskutere, hvordan man kan sikre lønmodtagere større råderet over egne midler. Jeg har også i mit første indlæg sagt, at hele diskussionen om, hvor pensionsopsparing skal placeres, om den frie råderet over, hvor midlerne skal placeres, er en diskus-

sion, vi meget gerne tager. Vi tager også gerne en diskussion om en demokratisering. Og vi tager naturligvis meget gerne en diskussion om Lønmodtagernes Dyrtingsfond, men det er jo alle bekendt.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg synes egentlig, diskussionen her er for vigtig til at forsøge via indlæg at stikke de mange mennesker, som har opsparet ATP, i øjnene, at man måske endda har placeret sine penge til en dårlig forrentning. Fru Annette Just sagde nemlig, at den enkelte skal have frihed til at placere sine penge et andet sted til en bedre forrentning. Kendsgerningen er jo, at der findes ikke nogen pensionsopsparing i dette land, der giver en højere forrentning end ATP, og der har aldrig eksisteret nogen. Det er en kendsgerning. Derfor synes jeg, vi skal prøve at føre debatten på et sådant plan, at vi taler om de reelle fakta i denne diskussion.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan såmænd godt forstå, at hr. Lars Løkke Rasmussen ikke vil tage ansvaret for mit ansigtsudtryk, og jeg ved heller ikke rigtig, hvordan jeg så ud i ansigtet. Som fru Annette Just udtrykte det, skulle jeg have set ud på en bestemt måde. Det ved jeg ikke. Men jeg ved i hvert fald, at de to tilkendegivelser, der er kommet fra henholdsvis Det Konservative Folkeparti og Venstres ordførere i dag, har været glædelige overraskelser for mig som minister. Det vil jeg godt sige.

Dermed være også sagt, at der ikke har været nogen underhånds aftaler eller noget i den retning. Der er en klar accept hos Det Konservative Folkeparti og Venstre af, at ved en nærmere vurdering af dette forslag viser det sig, at det har nogle konsekvenser for det fremtidige pensionssystem og for ældre mennesker, som ikke har høje arbejdsmarkedspensioner, og som dermed får formindsket deres muligheder for at få udbetalt ATP.

Og det er ikke håndører! Det er måske ikke så meget for nogle af de pensionister, der er i dag, og som ikke har indbetalt til ATP i så mange år. Men det er jo lige præcis det, der er pointen i optjeningsprincippet her, at jo flere år man har været i systemet, jo mere får man faktisk udbetalt, og de lavtlønnede får forholdvis mere end de højtlønnede.

Det er faktisk baggrunden for, at vi godt vil

sikre, at de lavest lønnede folkepensionister ikke får et dårligere forsørgelsesgrundlag som konsekvens af dette forslag, og det ville faktisk være situationen: De dårligst lønnede i dette samfund ville lide størst skade, hvis SF's forslag gik igennem.

Derfor er jeg glad for, at SF's forslag ikke bliver vedtaget, og det vil jeg ikke lægge skjul på, og hvis mit ansigtsudtryk har afspejlet det, synes jeg, det er meget godt.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hr. Jes Lunde er ked af, at han på et for tidligt tidspunkt har oversolgt, hvad han troede var en sikker politisk sejr. Det er selvfølgelig hr. Jes Lundes problem, og jeg forstår det godt. Men når hr. Jes Lunde prøver at fremstille tingene sådan, at regeringen under finanslovforhandlingerne har haft held til at vride armen om på Det Konservative Folkeparti og Venstre, så vi i dag står og taler stik imod vores egen overbevisning, så er det altså for galt. Og det er lige så galt, når fru Annette Just prøver det samme.

Nu ved jeg erfaringsmæssigt, at det nærmest er umuligt at jage spøgelse ud af denne Folketingssal, når de først er kommet herind, men der er altså ikke noget spøgelse! Der er ikke nogen aftaler med regeringen om denne sag! Jeg kan fortælle hr. Jes Lunde, at denne sag blev afgjort på vores gruppemøde i morges, og det er altså mere end to uger efter, at finanslovaftalen kom i hus.

Jeg er nødt til at sige til hr. Jes Lunde, at det faktisk er en dyb overbevisning i den konservative folketingsgruppe, at det er uhyre vigtigt, at vi sørger for at få en sammenhængende pensionspolitik, som sikrer, at også fremtidens folkepensionister kan få et anstændigt levestandard. Og det har beregningerne – som vi fik flere dage efter, at hr. Jes Lunde fremsatte sit lovforslag – vist at lovforslagets gennemførelse vil udhule. Det vil gøre det sværere for os at sikre fremtidens folkepensionister nogle anstændige vilkår. Det kan godt være, at hr. Jes Lunde og SF er argumentresistente, men det er vi altså ikke i Det Konservative Folkeparti. Vi er heller ikke fuldstændig kolde over eller og ligeglade med argumenter og kendsgerninger, og vi er altså også parate til at tage politisk bestik af kendsgerninger, som umiddelbart overrasker os.

Det er det, der er sket i denne sag. Vi er rent faktisk via faktuelle oplysninger blevet så grundigt nyorienteret, at vi er blevet helt sikre på, at

SF's forslag går i den gale retning, selv om overskriften, den dag forslaget blev præsenteret for os, lød meget besnærende. Det må hr. Jens Lunde have respekt for, og jeg kan fortælle hr. Jens Lunde, at jeg har temmelig mange eksempler på, at SF også har været i situationer, hvor man kunne ændre sin holdning på baggrund af nye oplysninger. Hvis det ikke var sådan, ville folkestyret også være ret langt ude.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Venstre og De Konservative og Fremskridtspartiet gør så meget ud af, at de gerne vil frigive ATP-midlerne. Vi havde en tilsvarende diskussion for et halvt års tid siden om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, som man jo også ville frigive.

Vi havde lidt af en diskussion, og den vil jeg godt nævne her i aften, for jeg synes, det er lidt underligt, at disse erhvervsvenlige partier endnu en gang glemmer hele den side, der hedder: Hvad gør vi så med alle de investeringer, der ikke kommer i erhvervslivet? Det er altså en kendsgerning, at disse fonde faktisk investerer ganske mange penge i det danske erhvervsliv, og hvis nogen tror, at fordi en lønmodtager får 10.000 eller 15.000 eller 20.000 kr. udbetalt, går disse penge til investeringer i erhvervslivet, må man tro om igen! Langt de fleste af disse penge vil gå ud i en forbrugsfest. Så det, Venstre og De Konservative og Fremskridtspartiet, der plejer at slå sig til riddere på at være åh så erhvervsvenlige, gør, når de kommer med disse meget bastante meldinger, er jo i virkeligheden at tage en del af investeringsgrundlaget væk fra det erhvervsliv, man ellers så gerne vil hjælpe. Jeg synes, det er en del af debatten, man ikke bør glemme. Vi havde den dengang, og vi kan så også tage den i dag.

Så vil jeg i øvrigt spare en times tid ved allerede nu at meddele, at vi ikke kan støtte lovforslaget, og dermed har jeg holdt min ordførertale.

Vibeke Peschardt (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte SF's forslag om at udbetale ATP-pensioner til lønmodtagere, der har forladt arbejdsmarkedet som 60-årige.

Forslaget vil efter vor opfattelse være en trussel mod fremtidens pensionssystemer, der bygger på en tredeling, nemlig folkepensionen, ATP-pensionerne og de aftalte arbejdsmarkedspensioner, som det faktisk ikke har været helt let

for lønmodtagerne at acceptere, men som nu er om ikke accepteret så i hvert fald realiteten over næsten hele feltet.

De tre pensionstyper er sammen med andre skattebegünstigede private opsparinger fundamentet for fremtidens pensionister, og dem vil vi da selvsagt ikke være med til at forringe.

Jeg kan ikke lade være med at minde om, at Folketinget for ikke så lang tid siden, inden for det seneste par år, har givet ATP-pensionerne stor vægt, og man kan se det af et forslag, der blev vedtaget om at udvide ATP-dækningen, således at der også bliver indbetalt ATP-bidrag for arbejdsløse arbejdstagere, for syge og for folk på arbejdsløshedsdagpenge og på barseldagpenge, og grunden til, at man har gjort det, er selvfølgelig, at de mennesker, der i perioder er ude af arbejdsmarkedet, også når de kommer til pensionsalderen skal have den samme pension som andre, der har været på arbejdsmarkedet hele tiden, og det synes vi er fint. Derfor ville det ærligt talt være helt ude af trit med intentionerne bag disse udvidelser, hvis man nu så at sige tog fat på at udhule et system, som både parterne på arbejdsmarkedet og skiftende arbejdsministre gennem 30 år trods talrige angreb specielt fra Fremskridtspartiet har gjort alt for at frede.

I Det Radikale Venstre forstår vi simpelt hen ikke, at SF vil drive den sag, men jeg hørte jo hr. Jes Lunde sige, at man havde haft den på programmet flere gange. Jeg kan ikke forstå, at SF vil være med til at forringe fremtidens forsørgelsessystem.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten mener – i øvrigt ligesom den konservative ordfører – at der er et stort behov for en omfattende debat om de fremtidige pensionsforhold, og det er i grunden nok en meget væsentligere debat end den, vi fører nu.

Det bekymrer mig overordentlig meget, når arbejdsministeren antyder, at folkepensionen ikke skal kunne bære sig selv mere – al den stund der fortsat vil være en del mennesker, der alene skal leve af folkepensionen. De omtalte tre søjler i de ældres levevilkår vakler lidt, når der er mange, der ikke får noget nævneværdigt bidrag fra de to af dem.

Jeg deler arbejdsministerens bekymringer ved tanken om, at en fritagelse af ATP for fradrag i efterlønnen skulle medføre en åbning over for alle mulige andre pensionsordninger, men det vil i sidste instans være et spørgsmål om at træffe den rigtige beslutning.

Det er klart, at det kan være et problem for den ældre, der hæver sine penge, at der er færre penge til rådighed i den høje alder, og det kan også godt være, at det ikke er særlig klogt at gøre det. Men det må den enkelte altså selv gøre op. Man skal ikke glemme, at i det højt besungne trepartssystem er den tredje part vel dybest set det enkelte ATP-medlem. Lad dog den pågældende selv bestemme!

Vi støtter lovforslaget.

Jes Lunde (SF):

Jeg vil starte med at sige tak til de partier, der mener det samme i dag, som de gjorde for tre uger siden. Der er dog i det mindste tre partier herinde, som støtter, at efterlønsmodtagerne kan få lov til at få deres penge.

Der blev brugt som argument, at man er bekymret for, at hvis folk vælger at få deres penge udbetalt, mens de er efterlønsmodtagere, får de en stor nedgang, når de går på folkepension. Jeg vil minde om, at efterlønsordningen jo i sig selv er indrettet sådan, at man får en nedgang, mens man er på efterløn, for der er noget, der hedder laveste sats, og det er faktisk dér, man får den store nedgang. Forskellen mellem laveste trin på efterlønnen og folkepensionen er ikke særlig stor – specielt ikke hvis man kigger på varmetilæg og andre forskellige tillæg, som pensionister har. Jeg ved, at der er mange efterlønsmodtagere på laveste trin, som føler, de har mindre at gøre godt med end folkepensionisterne.

Det er også derfor, SF i flere omgange har fremsat forslag om at få forhøjet ydelsen for de efterlønsmodtagere, der er på den laveste sats. Så vi deler altså ikke helt den bekymring.

Så siger fru Pia Christmas-Møller, at vi i SF er argumentresistente – at vi ikke vil lytte til nogen som helst saglig indvending – men det er ikke det, det går ud på. Det går ud på, at vi har et andet syn på mange ting, end flertallet herinde åbenbart har. Når et flertal siger, at de er meget bekymrede for, at hvis man gennemfører det her forslag, vil det give et pres for at få forhøjet folkepensionen, så siger vi: Fint, det er da ikke noget problem, for det er da udmærket at få forhøjet folkepensionen, mens der er andre partier, der siger: Uha, det vil vi ikke, vi vil ikke have sat folkepensionen op. Jamen så kan jeg da godt forstå, at de har det, som de har. Men SF har det altså modsat.

Vi synes sådan set, at det er udmærket, hvis der kommer en bevægelse for at få folkepensionen sat op, for det er nemlig fuldstændig rigtigt,

at der er mange mennesker i dette samfund, som kun har folkepensionen at støtte sig til. Så derfor vil det være væsentligt at få den gjort bedre.

Tilsvarende, når nogle partier siger, at det er et argument imod at lade efterlønsmodtagerne få udbetalt deres ATP, at det vil tilskynde endnu flere til at vælge at gå på efterløn og trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet, og at det er meget bekymrende, for så får vi en mangel på arbejdskraft. Det forstår vi ikke en lyd af. Der er 350.000 arbejdsløse i det her samfund, og hvis der er nogen, der frygter, at vi lige om hjørnet får mangel på arbejdskraft, ville det dog være en velsignet situation i forhold til den, vi har været i i de sidste 20 år med masser af arbejdsløshed. Så det argument bider altså heller ikke rigtig på os. Vi kan ikke se det som et problem, at der er flere ældre, som vælger at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, så der bliver bedre plads til nogle af de unge arbejdsløse.

Så det er ikke fordi vi ikke lytter til argumenter. Vi får bare det modsatte ud af det i forhold til andre partier. Vi får nemlig det ud af det, at det stadig væk vil være yderst fornuftigt at lade efterlønsmodtagerne selv afgøre det.

Så sagde fru Pia Christmas-Møller, at SF havde været ude at overbyde for at opnå en politisk gevinst, men det har vi da ikke. SF har været ude på at fremsætte et forslag stille og roligt. Vi syntes, det var en god idé at give efterlønsmodtagerne denne mulighed, og så er det de andre partier – et flertal herinde i Folketinget – der af egen fri vilje, og uden at jeg på nogen måde har vredet armen om på dem, selv har sagt, at de støtter det. Det kan jeg ærligt talt ikke gøre for.

Jeg troede bare, at når man havde sagt til pressen, at man støttede det, og sagt til mig, at man var med, så var det noget, der også holdt, når det kom til behandling her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg forstår, at hr. Jes Lunde ikke mener, at SF er argumentresistent, men jeg ved egentlig ikke, om det er værre eller bedre at være argumentresistent, end det er at være virkelighedsfjern. Hr. Jes Lunde argumenterede i hvert fald med nogle utrolig virkelighedsfjerne henvisninger.

SF synes, det er helt fint med et nyt pres på folkepensionen. Lad os endelig få den sat i vejret! Jamen det synes vi også kunne være en dejlig drøm. Men SF og hr. Jes Lunde overser samtlige velunderbyggede rapporter på det her om-

råde, som dokumenterer, at det bliver et samfundsøkonomisk problem overhovedet at fastholde folkepensionens nuværende værdi i de næste 20-30 år. Vi har i den konservative gruppe den ambition, at det mål skal nås, og vi stiller spørgsmålet: Hvordan kan vi opnå det?

Vi beskæftiger os ikke med de der virkelighedsfjerne drømmerier. Og hr. Jes Lunde må have mig undskyldt, at vi også tillader os at vurdere SF's forslag i den store og mere langsigtede sammenhæng.

Så siger hr. Jes Lunde, at der ikke er nogen særlig forskel på folkepensionens dækning og efterlønnen. Ja, det er jo, som man tager det. Efterlønnen på det høje niveau udgør 132.860 kr. og på den lave sats 108.945 kr. – og det er årlige tal, jeg kommer med – folkepensionens grundbeløb udgør 44.508 kr. og tillægget 19.548 kr. For mig at se, er der en markant forskel på folkepensionens bruttobeløb og efterlønnens, uanset om man tager efterlønnens trin 1 eller trin 2, og der er en meget større nedgang fra efterlønnens trin 2 til folkepensionen, end der er fra efterlønnens trin 1 til efterlønnens trin 2.

Så jeg mener virkelig, at SF burde gå videre ad den vej, som SF jo sådan set har betrådt i de senere år, nemlig befinde sig i virkelighedens verden og forholde sig til virkelighedens problemer ud fra virkelighedens præmisser. Så ville det blive meget nemmere at nå til de gedigne løsninger her i folketingsalen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil benytte lejligheden til at erindre hr. Jes Lunde om, at Socialdemokratiet siger præcis det samme i denne sag i dag, som vi gjorde for tre uger siden, og så skal jeg blot konstatere, hvad vi jo egentlig ofte i de seneste måneder har måttet konstatere: at det åbenbart er svært for SF at forholde sig til arbejdsløshedstallet. Der er nogle, der har haft utrolig svært ved igennem nogle måneder at erkende, at arbejdsløshedstallet er faldet, og for historieskrivningens skyld vil jeg blot gøre hr. Jes Lunde opmærksom på, at arbejdsløshedsstatistikken, som netop er kommet i dag, viser, at arbejdsløshedstallet ikke, som hr. Jes Lunde fremførte, er 350.000, men 310.000.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jamen jeg har også hørt de nye arbejdsløshedstallet, og jeg håber, at det er et udtryk for en reel forbedring af beskæftigelsessituationen. Jeg har

stillet et spørgsmål til finansministeren for at få oplyst, hvor meget der skyldes, at der nu er flere inde i forskellige arbejdsmarkedsordninger, og hvor meget der er en reel ændring. Men lad nu det ligge – jeg glæder mig over enhver forbedring. Jeg konstaterer bare, at 310.000 stadig væk er ufattelig mange arbejdsløse, og det gør altså, at det for os er meningsløst at diskutere mangel på arbejdskraft i de første mange, mange, mange år, og at det er en luksussituation, hvis vi endelig skulle komme dertil.

Når jeg tog ordet, så var det for at svare fru Pia Christmas-Møller, som sagde, at SF overhovedet ikke ville beskæftige sig med, at det var et samfundsøkonomisk problem at opretholde folkepensionen. Det vil vi da gerne, men jeg undrer mig ærligt talt over det synspunkt fra en konservativ. De Konservative er jo det parti, der – sammen med Venstre – har været imod, at vi regulerede folkepensionen for mennesker over 70 år, som ved siden af har en arbejdsindkomst på over 130.000 kr. De skal nemlig også have fuld folkepension, og så forstår jeg da godt, at man begynder at have problemer med at finansiere det, hvis man mener, at mennesker, som i forvejen har en fuld indtægt, nødvendigvis skal have folkepensionen oveni – en fuld arbejdsindkomst vel at mærke, for det er netop folk, som stadig væk er på arbejdsmarkedet og tjener over 130.000, der altså også skal have den fulde folkepension. Det er ikke SF's synspunkt. Vi vil nemlig godt være med til at kigge på, om vi kan skrue ned for sådan nogle ydelser de steder, hvor folk har et udmærket forsørgelsesgrundlag i forvejen. Det, vi er optaget af, er, at skaffe nogle flere penge til folk, der ikke har andet end folkepensionen at leve af.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Der er ikke megen finansiering i det, hr. Jes Lunde netop kom med. Jeg skulle hilse og sige, at den forrige rødkløverregering allerede har strøget de 70-åriges ret til folkepensionens grundbeløb – meget imod vores vilje, det er helt sikkert, for vi har det grundsyn, at folkepensionens grundbeløb skal være urørligt, så folk i tilid til folkepensionens grundbeløb kan spare op og indrette deres tilværelse på det grundlag. Det var meget imod vores vilje, at regeringen gennemtromlede en besparelse på 210 mio. kr. – på tværs og på trods af os – med støtte fra SF. Den besparelse er altså indgået i finansbudgettet, og jeg vil gerne vide, hvordan hr. Jes Lunde vil fi-

nansiere et øget pres på folkepensionen, som hr. Jes Lunde åbenbart synes er ganske fint.

Må jeg spørge hr. Jes Lunde, om han ikke synes, at der er en ret stor forskel på 108.000 kr. – næsten 109.000 kr. – og så 74.000 kr., og om det ikke er et drastisk og markant fald fra det ene år til det andet. Det er det fald, folk, der går fra efterlønnens trin 2 og over på folkepensionen, kommer ud for i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil da håbe, der er nogle ordentlige historikere, for det kan da godt være, at fru Pia Christmas-Møller er imod at fjerne grundbeløbet for nogle, men mig bekendt var det, regeringen gjorde, bare en fortsættelse af det, som den tidligere regering gjorde for de mennesker, der var en lille smule yngre, så vi gik såmænd bare i fru Pia Christmas-Møllers fodspor, men det kan jeg forstå at man skal passe på med.

Jes Lunde (SF):

Det har hr. Peter Duetoft jo fuldstændig ret i, og det er et godt eksempel på, at det somme tider er sådan herinde, at man har én holdning i opposition og en anden i regering. Sådan har SF aldrig opført sig, vil jeg gerne sige, men det er der så andre årsager til at vi ikke har haft nogen risiko for. Men o.k., vi mener faktisk, at man skal være konsistent i sin politik, og derfor vil jeg også godt sige, at SF jo har fremsat forslag om forhøjelse af folkepensionen gennem tiderne, og vi har derfor stadig væk det synspunkt, at folkepensionens grundbeløb er værd at forhøje. Det er nemlig penge, der kommer de ca. 400.000 pensionister, som kun har folkepensionen at leve af, til gavn. Vi synes, det er dem, vi bør være optaget af at hjælpe, og ikke dem, der har nogle meget store arbejdsindkomster ved siden af.

Så efterlyser den konservative ordfører nogle finansieringsbidrag. Jamen vi har masser af ideer til finansiering i SF, og vi undrer os over, at når De Konservative og Venstre laver et finanslovsforlig med regeringen, så har man f.eks. råd til at dele penge ud til at lempe gave- og arveafgiften med trekvart milliard. Det lægger man op til at bruge på dette område på et tidspunkt, hvor vi har et underskud på statsfinanserne på nogle og fyre milliarder kroner. Det synes vi er uansvarligt. Vi synes også, det er uansvarligt, at man har halveret formueskatten – det er den, der betales af mennesker, der har en formue på over 1,6 mio. kr. De har fået deres formueskat halveret inden for de sidste 10 år.

Det er en politisk prioritering, men kom ikke og sig, at der ikke er penge! Vi er villige til at finde dem, der skal til, for at skaffe nogle forbedringer til de dårligst stillede i det her samfund.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg forstår godt, at hr. Duetoft har et problem, når vi taler om folkepensionen og folkepensionens grundbeløb, for hr. Duetoft var med til at holde en regering flydende, hvis statsminister i åbningstalen sagde, og jeg citerer ordret fra Folketingets forhandlinger 1993-94, sp.8:

»Folkepensionens grundbeløb skal være det faste fundament for al pensionsopsparing. Det står regeringen urokkeligt fast på.«

Hvad var så virkeligheden? Inden denne melding kom fra statsministeren fra denne talerstol, havde den samme regering allerede nedsat folkepensionens grundbeløb og til gengæld hævet pensionstillægget. 2 måneder efter åbningstalen fjerner man den generelle ret til folkepensionens grundbeløb for de over 70-årige! Og man gør det som en tyv om natten, så de 70-årige overheadet ikke har mulighed for at indrette deres privatøkonomi efter det. De får intet varsel; de får ingen overgangsperiode.

Det er en måde at håndtere en lille pensionsgruppe på, som man ikke ville udsætte nogen anden gruppe i dette samfund for – og ganske aldeles uanstændigt!

Så begynder hr. Duetoft at rode tilbage i 1980'erne, hvor vi en gang var med til at ændre på nogle aldersgrænser. Jeg kender jo hr. Duetoft godt nok til at vide, at hr. Duetoft er i stand til – rent intellektuelt – at sondre mellem det at flytte en aldersgrænse og det helt at fjerne en ret og dermed bryde et grundlæggende princip, nemlig at alle fra et bestemt tidspunkt har ret til folkepensionens grundbeløb.

Det var det sidste, der skete med rødskovsregeringens manøvre en sen nat, 2 dage før Folketinget gik på juleferie sidste år. Det var uden Det Konservative Folkepartis stemmer, og det er jeg ganske tilfreds med.

Hvad dog var mere ærgerligt, var, at CD ikke havde mulighed for at påvirke regeringen til at tage imod de mange forslag til alternative besparelser, vi kom med, så man kunne have undgået, at det blev virkelighed for denne lille gruppe pensionister.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil så nødtigt anfægte fru Pia Christmas-Møllers synspunkter, når hun udtaler sig om mit intellekt, så jeg skal passe lidt på, hvad jeg nu siger.

Men på den anden side må jeg fastholde, at fru Pia Christmas-Møller for ca. 2-3 minutter siden fra denne talerstol sagde, at Det Konservative Folkeparti ikke ville anfægte grundbeløbet for pensionister. Men det er altså en kendsgerning, at VK-regeringen gjorde det for de 67-69-årige, og at VK-regeringen blev siddende, da forslaget blev gennemført, ligesom fru Pia Christmas-Møller stemte for forslaget. Så kan man godt komme her og sige, at man ikke rigtig er tilhænger af det synspunkt, men det minder mig lidt om George Bush's gamle »Read my lips!«.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det bliver så min sidste korte bemærkning i denne folkepensionsdebat.

Den regulering, der hentydes til, fandt sted i 1982. Det var under den daværende firkloverregering, hvori hr. Peter Duetoft's parti, CD, indgik. Så det er CD, der har været med til at ændre på den aldersgrænse, som den daværende socialminister fastholdt var en ændring af en aldersgrænse, og at den ikke ville blive ændret yderligere, i hvert fald ikke i opadgående retning.

Det var dengang, hvor vi skulle genoprette økonomien fra det morads, som Socialdemokraterne efterlod os. Jeg sad ikke i Folketinget i 1982, hvorfor jeg ikke har stemt for det pågældende forslag. Men det var oven i købet sådan, at det forslag blev gennemført med en etårig overgangsperiode, så de ældre kunne indrette sig på de nye vilkår. Der gik altså et helt år, før forslaget fik virkning.

Det var noget helt andet, der skete sidste år, for da var det et totalt brud på et grundlæggende princip, som vi har været enige om her i Folketinget gennem årtier, nemlig at alle fra en bestemt alder skulle have folkepensionens grundbeløb, uanset formue og øvrige økonomiske forhold.

Det princip blev fjernet i en håndevending en sen natte-time op mod jul sidste år, og det kan hverken CD eller andre, der var med i rød-kloverregeringen, løbe fra.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg skal nok tage min sidste korte bemærkning nu og give en undskyldning til fru Pia Christmas-Møller, der ikke selv har stemt for forslaget, og så blot konstatere, at Det Konservative Folkeparti stemte for forslaget, at Det Konservative Folkeparti levede med det, og at Det Konservative Folkeparti altså nu har en anden holdning. Hvad er så ændret fra dengang til nu? Såmænd kun, at i dag er Det Konservative Folkeparti i opposition og dengang var Det Konservative Folkeparti i regering, og sådan er verden så forskellig.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg forstod på hele denne pensionsdebat og af de udsagn, fru Pia Christmas-Møller er kommet med, at den gruppe, vi her taler om at regeringen har lavet en begrænsning over for, har lidt voldsomt under det indgreb, som regeringen foretog.

Kunne vi ikke få at vide, hvilke indkomstgrupper der er blevet så voldsomt ramt?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 56: Forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

Af Jette Gottlieb (EL) m.fl.
(Fremsat 17/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.